

Društvo za zaštitu bilja Srbije
Plant Protection Society of Serbia

IV JUGOSLOVENSKI KONGRES O ZAŠTITI BILJA
4th YUGOSLAV CONGRESS OF PLANT PROTECTION

i
and

u saradnji sa Međunarodnom organizacijom
biološko suzbijanje štetnih organizama -
Istočna palearktička sekcija (MOBB)

in collaboration with International Organization
for Biological Control of Noxious Animals and
Pests - East Palearctic Section (MOBB)

MEĐUNARODNI SIMPOZIJUM O
INTEGRALNOJ ZAŠTITI RATARSKIH BILJAKA

INTERNATIONAL SYMPOSIUM
ON INTEGRATED PROTECTION OF FIELD CROPS

ZBORNİK REZİMEA
BOOK OF ABSTRACTS

Vrnjačka Banja, 21 - 26. septembar 1998.

ŽUTOMRKA PEGAVOST LISTA PŠENICE (*Pyrenophora tritici-repentis*), POJAVA I ZNAČAJ U SRBIJI

Jevtić R.

Naučni institut za ratarstvo i povrtarstvo, Novi Sad

Pyrenophora tritici-repentis (Died.) Drechs. (sinonim *P. trichostoma* (Fr.) Fckl.) anamorf *Drechslera tritici-repentis* (Died.) Shoem. (sinonim *Helminthosporium tritici-repentis* Died.), prouzrokuje pegavost lista pšenice. U stranoj literaturi sreće se pod nazivom »yellow spot« ili »tan spot«. S obzirom na izgled simptoma najprihvatljiviji naziv na srpskom jeziku je žutomrka pegavost lista pšenice.

U našoj zemlji parazit je prvi put utvrđen 1993. godine u lokalitetu Nikinci, a kasnije u lokalitetima Rimski Šančevi, Užice, Požarevac, Žednik, Đurđin, Tavankut, Bajmok, Ečka, Erdevik, Vojka, Sombor (Jevtić, 1997).

U ovom radu ukazuje se na prisustvo, značaj i rasprostranjenost *P. tritici-repentis* u Srbiji od 1993. do 1998. godine. Parazit se u najjačem intenzitetu javio u 1996/97. i 1997/98. godini, ali nemamo konkretne podatke o štetama. Međutim, prema podacima Raymond *et al.* (1985) u godinama epifitocija smanjenje prinosa kreće se od 19,7 do 49,9%.

Simptomi bolesti variraju zavisno od patotipa gljive, otpornosti genotipa i uslova spoljne sredine i rezultat su specifične interakcije između pojedinih izolata gljive i genotipa pšenice. Sve sorte reaguju pojavom nekroze ili hloroze. Pege od primarnih infekcija su karakteristične i tipične za ovog parazita i imaju dijagnostički karakter.

Rezultati naših istraživanja dimenzija reproduktivnih organa gljive (pseudoperitecija, askusa, askospora i konidija) u skladu su sa iznetim u literaturi od strane drugih autora. Optimalna temperatura za razvoj parazita je između 22–23 °C.

Prema rezultatima naših istraživanja ozime sorte pšenice su otpornije u odnosu na jare. Ozimi i jari genotipovi ječma pokazuju znatno veći stepen otpornosti u odnosu na pšenicu. Neke komercijalne sorte i novi genotipovi ozime pšenice veoma su osetljivi prema patotipovima parazita izolovanim u 1994., 1997. i 1998. godini.